

This eChok volume of
Genesis ~ Volume 1

Dedicated in loving memory of
**Joseph and Adele
Mizrahi ל"ה**

by their son ~ David

and in memory of

Arthur Sulcov ל"ה

*by his loving wife Esther
and children ~ Robert and Sherry*

In memory of
**Jacob and Mary
Hidary**

By their Children

nature of something prohibited. It is the behavior of stupid people, for one may not come close at all to a woman who is forbidden to him, except for a father to his daughter and a mother to her son. (4) It is forbidden to be alone with any woman who is forbidden to him, whether she is an old woman or a girl, because this leads to forbidden sexual relations. The exceptions are a mother with her son and a father with his daughter. (5) David and his court decreed against a man being alone with an unmarried woman, even though she is not forbidden to him. (6) If someone secludes himself with a woman with whom it is forbidden to be alone, whether she is a Jewess or a non-Jewess, both of them are flogged for rebellion and their action is announced — except for a married woman.

ואחות אביו הרי זה מגונה ביותר ודבר איסור הוא ומעשה טפשים שאין קרובין לערוה כלל חוץ מהאב לבתו והאם לבנה: ד אסור להתיחד עם ערוה מהעריות בין זקנה בין ילדה שדבר זה גורם לגלות ערוה חוץ מהאם עם בנה והאב עם בתו: ה דוד ובית דינו גזרו על יחוד פנויה ואף על פי שאינה ערוה: ו כל המתיחד עם אשה שאסור להתיחד עמה בין ישראלית בין גויה מכין שניהם מכת מרדות ומכריזין עליהם חוץ מאשת איש:

NOACH FOR THURSDAY NIGHT

נח ליל ששי

צירוף יהוה

יג בכרן יומא הדין עאל נח ושם וחס ויפת בני נח ואתת נח ותלתא נשי בנוהי עמהון לתבותא: יד אנון וכל חיתא לזנה וכל בעירא לזנה וכל רחשא דרחש על ארעא לזנהי וכל עופא לזנהי כל

יג בעצם היום הזה בא נח ושם וחס ויפת בני נח ואשת נח ושלושת נשי בניו אתם אל התבה: יד המה וכל החיה למינה וכל הבהמה למינה וכל הרמש על הארץ למינהו וכל העוף למינהו כל

(13) In the broad daylight of that very day, Noah, with Sheim, Cham and Yefet, Noah's sons, together with Noah's wife and the three wives of his sons with them, came into the ark — (14) They, and every species of wild animal and every species of livestock, and every species of crawling creature which crawls on the earth, and every species of flying creature — every bird of every winged species.

RASHI

רש"י

(13) In the broad daylight of that very day — Scripture teaches us here that the people of Noah's generation said, "If we catch sight of Noah entering the ark, we will demolish it and kill him!" So the Holy One Blessed is He said: "I am going to bring Noah into the ark before all their very eyes, and we will see just whose word prevails!" (Bereishit Rabbah 32:8) (14) צפור כל כנה — [literally, "(every) bird every wing." This is to be

(יג) בעצם היום הזה. למדך הכתוב, שהיו בני דורו אומרים: 'אלו אנו רואים אותו נכנס לתבה, אנו שוברין אותה והורגין אותו', אמר הקדוש, ברוך הוא: אני מכניסו לעיני כלם ונראה דבר מי יקום: (יד) צפור כל כנה. דבוק הוא, צפור של כל מין כנה.

צפור כל דפרח: טו ועלו עם נח לתבותא תרין תרין מכל בשרא די ביה רוחא דחיי: טז ועליא דכר ונקבא מכל בשרא עלו כמא די פקיד יתיה יי ואגן יי (במימריה) עלוהי: יז והוה טופנא ארבעין יומין על ארעא וסגיאוי מיא ונטלו ית תבותא ואתרמת מעל ארעא: יח ותקיפו מיא וסגיאוי לחדא על ארעא

צפור כל-כנף: טו ויבאו אל-נח אל-התבה שנים שנים מכל-הבשר אשר-בו רוח חיים: טז והבאים זכר ונקבה מכל-בשר באו כאשר צוה אתו אלהים ויסגר ידוה בעדו: שליש יז ויהי המבול ארבעים יום על-הארץ וירבו המים וישאו את-התבה ותם מעל הארץ: יח ויגברו המים וירבו

(15) They came to Noah into the ark, two by two from all flesh in which there was the spirit of life. (16) And those that came — as male and female from all flesh they came, just as God had commanded him. And the Lord closed [it] up for him. (17) And the Flood was upon the earth for forty days, and the waters increased and lifted up the ark, and it rose above the earth. (18) And the waters

RASHI

understood in terms of the word צפור — “bird” being in the construct state and thus attached [to the expression כל כנף — “every wing,” i.e., the phrase means:] “[every] bird of every winged species,” [i.e., every kind of winged creature,] coming to include locusts (Chullin 139b). [Kanaf mean feathers as in (Leviticus 1:17) “And he will split it open with its wing-feathers intact,” for even its feathers were offered (on the altar). So too, here, the word צפור — bird means anything with the appearance of wings.]

(16) **And the Lord closed [it] up for him (בעדו)** — [literally “for his sake,” i.e.,] God protected Noah so that the people could not demolish it — He surrounded the ark with bears and lions which killed these [attempted assailants] (Bereishit Rabbah 32:8). And the plain meaning of the verse is: “The Lord closed up [the ark] opposite (כנגד) Noah, [to protect him] from the waters.” Similarly, every instance of the word בעד in Scripture means כנגד, “opposite” or “in front of.” For example: (Genesis 20:18) “in front of (בעד) every womb;” and (II Kings 4:4), “in front of you (בעדך) and in front of (בעד) your sons;” and (Job 2:4), “Skin in front of (בעד) skin;” and (Psalms 3:4), “a shield in front of me (בעדי);” and (I Samuel 12:19), *התפלל בעד עבדיך means: Pray opposite (כנגד) your servants [i.e., on behalf of them].* (17) **And it rose above the earth** — [But why did the ark rise above the earth only after forty days? Because] it was eleven cubits deep into the water, as [is] a loaded ship that is partially sunken into the

רש"י

לרבות חגבים ונחש וזח, לשון נוצה, כמו: ושסע אותו בכנפיו, שאפלו נוצתה עולה, אף כאן צפור, כל מין מראית נוצהו: (טז) ויסגר ה' בעדו. הגן עליו שלא שברוה, הקיף התבה דבים ואריות והיו הורגים בהם, ופשוטו של מקרא: סגר כנגדו מן המים וכן כל בעד שבמקרא לשון כנגד הוא: בעד כל-רחם, בעדך ובעד בניך, עור בעד עור, מגן בעדי, התפלל בעד עבדיך, כנגד עבדיך: (יז) ותם מעל הארץ. משקעת היתה במים י"א אמה, כספינה טעונה

ומהלכא תבותא על אפי מיא:
 יט ומיא תקיפו לחדא לחדא
 על ארעא ואתחפיו כל
 טוריא רמיא די תחות כל
 שמיא: כ חמש עשרי אמין
 מלעלא תקיפו מיא ואתחפיו
 טוריא: כא ומית כל בשרא
 דרחש על ארעא בעופא
 ובבעירא ובחיתא ובכל רחשא
 דרחש על ארעא וכל אנשא:
 כב כל די נשמתא רוחא דחיי
 באנפוהי מכל די ביבשתא
 מיתו: כג ומחא ית כל יקומא
 די על אפי ארעא מאנשא עד

מֵאֵד עַל־הָאָרֶץ וַתִּלָּךְ הַתְּבֵה עַל־פְּנֵי
 הַמַּיִם: יט וְהַמַּיִם גָּבְרוּ מְאֹד מְאֹד עַל־
 הָאָרֶץ וַיִּכְסּוּ כָּל־הַהָרִים הַגְּבוּהִים אֲשֶׁר־
 תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם: כ חֲמִשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה
 מִלְּמַעְלָה גָּבְרוּ הַמַּיִם וַיִּכְסּוּ הַהָרִים:
 כא וַיִּגְוַע כָּל־בֶּשֶׂר וְהַרְמַשׁ עַל־הָאָרֶץ
 בַּעֲוֹף וּבַבְּהֵמָה וּבַחַיָּה וּבְכָל־הַשָּׂרֵץ הַשָּׂרֵץ
 עַל־הָאָרֶץ וְכָל־הָאָדָם: כב כָּל־אֲשֶׁר
 נִשְׁמַת־רוּחַ חַיִּים בְּאִפּוֹ מִכָּל־אֲשֶׁר בַּחַרְבָּה
 מִתּוֹ: כג וַיִּמַח אֶת־כָּל־הַיְקוּם וְאֲשֶׁר וְעַל־

became powerful and increased exceedingly upon the earth. And the ark moved on the surface of the waters. (19) And the waters became very very powerful upon the earth, covering all the lofty mountains which were below the entire heavens. (20) The waters strengthened to [a level of] fifteen cubits higher, so that the mountains were covered over. (21) And all flesh that moves upon the earth perished — birds, livestock, wild animals and every creature which creeps on the ground, and every man. (22) All that had in their nostrils the breath of the spirit of life, of all that was on dry land, died. (23) And He erased every living

RASHI

water. And the verses that follow will prove this (Bereishit Rabbah 33:7). (18) [And the waters] became powerful — by themselves [i.e., in addition to the rains having caused them to rise]. (20) [The waters strengthened to a level of] fifteen cubits higher — than the level of all the mountains, after they had become

equal with the level of the mountaintops (Yoma 76a). (22) נשמת רוח חיים — [means:] The breath (נשימה) of the spirit of life. [Of all] that was on dry land [died] — but not, therefore, the fish in the sea (Sanhedrin 108a). (23) וימח — [This verb, even though it resembles a verb in the passive form, is actually] in the simple active form (kal conjugation) and not in the passive form (nif-al). [The word וימח, from the root מחה.] stems from the same type of root as do verbs such as ויפן [whose root is פנה] and ויבן [whose root is בנה]. The general rule here is:] Every verb whose last [root] letter is ה, such as בנה, מחה and קנה, when

רש"י

המשקעת מקצתה במים, ומקראות שלפנינו יוכיחו: (יח) ויגברו. מאליהן: (כ) חמש עשרה אמה מלמעלה. למעלה של גבה כל ההרים, לאחר שהשוו המים לראשי ההרים: (כב) נשמת־רוח חיים. נשימה של רוח חיים: אשר בחרבה. ולא דגים שבים: (כג) וימח. לשון ויפעל הוא, ואינו לשון ויפעל, והוא מגזרת ויפן, ויבן, כל תבה שסופה ה"א,

בְּעִירָא עַד רַחֲשָׂא וְעַד עוֹפָא
 דְּשָׁמַיָא וְאַתְּמַחִיאוּ מִן אַרְעָא
 וְאַשְׁתָּאֵר בְּרַם נַח וְדִי עֲמִיָּה
 בְּתַבּוּתָא: כַּד וּתְקִיפוּ מֵיָא עַל
 אַרְעָא מָאָה וְחַמְשִׁין יוֹמִין:
 א וּדְכִיר יְיָ יֵת נַח וְיֵת כָּל

פְּנֵי הָאָדָמָה מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה עַד־רֶמֶשׂ
 וְעַד־עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיִּמָּחוּ מִן־הָאָרֶץ וַיִּשְׂאֵר
 אֶת־נֹחַ וְאֶשֶׁר אִתּוֹ בַּתְּבֹתָה: כַּד וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם
 עַל־הָאָרֶץ חֲמִשִּׁים וּמֵאת יוֹם: ח א וַיִּזְכֹּר

being that was upon the face of the ground — from man to beast, to crawling creatures and to the birds of the heavens: they were erased from the earth. Only Noach and those that were with him in the ark, survived. (24) And the waters strengthened upon the earth for one hundred and fifty days. **8 (1) And God**

RASHI

a ו and י are attached as a prefix [in order to make it into the third person past, e.g., ויבן, “he built”], the letter י is vocalized by a chirik [a single dot under the letter. And thus our word here, וימח, means, “and He erased”]. נח — [means:] Only Noach. This is its simple meaning. And the Aggadah expounds [this phrase] as follows: [The word אך denotes an exclusion or reduction, here alluding to the reduction of Noach's very energies, for] he was coughing and spitting

*blood from the great effort of [tending to the] livestock and wild animals (Tanchuma 9). Others says that [the “reduction” was an actual physical one from Noach,] for he [once] delayed in bringing food for the lion, so it bit him. Hence, it is concerning Noach that the verse says (Proverbs 11:31), “Indeed the righteous person is to be paid in the world” [i.e., the righteous are punished for their sins in this world, so that their reward in the world-to-come will remain intact] (Tanchuma 9). **8 (1) And God remembered** — This Divine Name [אלקים] used here, actually] signifies the attribute of judgment, but it was transformed into the attribute of mercy on account of the prayer of righteous people [as we indeed see in our verse here, when אלקים was actually bringing about the end of the Flood]. And [conversely,] the evil deeds of wicked people can transform the attribute of mercy into the attribute of judgment, as the verse says (Genesis 6:5,7), “And the Lord (ה') saw that the evil of man was great [upon the earth ...] And the Lord (ה') said: I shall erase ...”. [Thus, in the latter verse, we see that ה', the Name] that signifies the attribute of mercy [declaring that man was to be erased, an act of judgment, due to the evil deeds of wicked people] (Bereishit Rabbah 33:3). **And God remembered Noach [and all the wild animals and all the livestock]** — What did God remember regarding*

רש"י

כגון בנה, מוזה, קנה, כשהוא נוטן וי"ו י"ד בראשה נקוד בהיר"ק תחת הי"ד: אך נח. לכד נח, זהו פשוטו, ומדרש אגדה: גונח וכוחה דם מטרח הבהמות והחיות, ויש אומרים שאחר מזונות לארי, והכישו, ועליו נאמר: הן צדיק בארץ ישלם: (א) ויזכר אלהים. זה השם, מדת הדין הוא ונהפכה למדת רחמים על ידי תפלת הצדיקים, ורשעתן של רשעים הופכת מדת רחמים למדת הדין, שנאמר: "וירא ה' כי רבה רעת האדם וגו' ויאמר ה' אמוחה" והוא שם מדת רחמים: ויזכר אלהים את נח וגו'.

חִיתָא וַיֵּת כָּל בְּעִירָא דִּי עֲמִיָּה
בְּתִבּוֹתָא וְאַעֲבַר יְיָ רוּחָא עַל
אֲרֻצָּא וַנְּחוּ מִיָּא: ב וְאִסְכְּרוּ
מְבוּעֵי תְּהוֹמָא וְכוּי שְׁמִיָּא
וְאִתְכְּלִי מִטְּרָא מִן שְׁמִיָּא:
ג וְתָבוּ מִיָּא מִעַל אֲרֻצָּא אֲזֻלִין
וְתִיבִין וַחֲסְרוּ מִיָּא מִסוּף מָאָה

אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֵת כָּל־הַחַיָּה וְאֶת־כָּל־
הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתְּבֵה וַיַּעֲבַר אֱלֹהִים
רוּחַ עַל־הָאָרֶץ וַיִּשְׁכּוּ הַמַּיִם: ב וַיִּסְכְּרוּ
מִעֵינֹת תְּהוֹם וְאֲרַבֹּת הַשָּׁמַיִם וַיִּכְלֹא
הַגֶּשֶׁם מִן־הַשָּׁמַיִם: ג וַיִּשְׁבוּ הַמַּיִם מִעַל
הָאָרֶץ הַלֹּךְ וְשׁוֹב וַיִּחְסְרוּ הַמַּיִם מִקְצֵה

remembered Noah, and all the wild animals and all the livestock that were with him in the ark, and God passed a spirit over the earth, and the waters subsided. (2) The wellsprings of the depth and the apertures of the heavens were closed, and the rain from the heaven was withheld. (3) And the waters receded from upon the earth, and continued to recede, and [began to appreciably] diminish at

RASHI

the animals [that evoked His Divine mercy]? The merit that they had not perverted their way before [the Flood] and that they did not cohabit [while they were] inside the ark [i.e., at a time when destruction was being meted out upon the world]. And God passed a spirit — i.e., a spirit of consolation and respite passed before Him. Over the earth — i.e., over all that had transpired on earth. וישכו — [This word is] similar to the verse (Esther 2:1), כשך חמת המלך — “When the king [Achashveirosh]’s fury subsided (שך),”

and denotes the abatement of fury. (2) The wellsprings ... were closed — When they were opened, Scripture says (verse 7:11 above), “all the wellsprings [... burst open],” while here [when they were closed up.] Scripture does not say “all” [the wellsprings, but rather, “the wellsprings.” Why is this so?] Because some of them remained [open], namely, those for which the world has need, such as the hot springs of Tiberias and the like (Sanhedrin 108a) ויכלא — [means:] It was withheld. As in the verse (Psalms 40:12), “do not withhold (לא תכלא) Your mercy,” and (Genesis 23:6), “No [man from us] will withhold (יכלה) ... from you.” (3) At the end of one hundred and fifty days — the waters began to diminish. And this day was the first of Sivan. How is this so? The rains ceased on the twenty-seventh of Kislev. Thus, [to calculate the date of the one hundred and fiftieth day after the Flood, since Kislev has thirty days (see Rashi 7:12), after the rains stopped] we have the three [remaining] days from Kislev, and then the twenty-nine days of Teivet, subtotalling thirty-two. Then, [(see Rashi

רש"י

מה זכר להם לבהמות? זכות שלא השחיתו דרכם קדם לכן, ושללא שמשו בתבה: ויעבר אלהים רוח. רוח תנחומין והנקה עברה לפניו: על הארץ. על עסקי הארץ: וישכו. כמו: “בשך חמת המלך”, לשון הנחת חמה: (ב) ויסכרו מעינות. כשנפתחו, פתיב: “כל מעינות”, וכאן אין פתיב “כל”, לפי שנשתירו מהם אותן שיש בהם צרך לעולם, כגון חמי טבריא וכיוצא בהם: ויכלא. וימנע, כמו: “לא תכלא רחמיק”, “לא יכלה ממך”: (ג) מקצצה חמשים ומאת יום. התחילו לחסר, והוא אחד בסיון, ביצד? — בכ"ז בכסלו פסקו הגשמים, הרי ג' מבסלו וכ"ט משבת,

וְחִמְשֵׁיּוֹן יוֹמִין: ד וְנִחַת תְּבוּתָא
בְּיַרְחָא שְׁבִיעָאָה בְּשַׁבְעַת
עָשָׂר יוֹמָא לְיַרְחָא עַל טוּרֵי
קַרְדּוֹ: ה וּמֵיָא הוּוּ אֲוֵלִין
וְחִסְרִין עַד יַרְחָא עֲשִׂירָאָה
בְּעֲשִׂירָאָה בְּחַד לְיַרְחָא

חֲמִשִּׁים וּמֵאֵת יוֹם: ד וְתַנַּח הַתֵּבָה בַּחֹדֶשׁ
הַשְּׁבִיעִי בְּשַׁבְעָה-עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ עַל הַרֵי
אַרְרָט: ה וְהַמַּיִם הָיוּ הַלּוֹךְ וְחִסּוֹר עַד
הַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי בְּעֲשִׂירִי בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ

the end of one hundred and fifty days. (4) And the ark came to rest in the seventh month, on the seventeenth day of the month, upon the mountains of Ararat. (5) And the waters continued to diminish until the tenth month; in the tenth

RASHI

7:12) *one hundred and eighteen days comprising of] the months of Shevat [with thirty days], Adar [with twenty-nine days], Nissan [with thirty days] and Iyar [with twenty-nine days; add these one hundred and eighteen days to the previous subtotal of thirty two,] and the total is one hundred and fifty. [Hence, exactly one hundred and fifty days after the cessation of rain, comes out to the very beginning, namely the first day, of Sivan, as stated above.] (4) In the seventh month — namely, Sivan, which is the seventh [month] from Kislev, the month in*

which the rains had ceased. On the seventeenth day [of the month] — From here, you learn that the ark was sunken into the water to a depth of eleven cubits. For it is written (in the next verse) that “in the tenth [month], on the first of the month, the mountaintops appeared” — this was the month of Av, which was the tenth month after the rains commenced in Marcheshvan. Now, the waters reached a level of fifteen cubits higher than the [tops of the] mountains (see Rashi verse 7:20), and diminished [through a period beginning] from the first day of Sivan (see Rashi verse 8:3) until the first of Av [when the mountaintops appeared]. [This period, consisting of thirty days in Sivan, twenty-nine days in Tammuz and the first day of Av, totalled sixty days. Hence,] the waters diminished [at a rate of] fifteen cubits in sixty days. This is [equivalent to a rate of] one cubit every four days. Consequently, by the sixteenth of Sivan, the waters had diminished only four cubits [reaching, then, a level of fifteen cubits minus these four, i.e., eleven cubits above the mountaintops]. And it was on that very next day [namely, the seventeenth of Sivan (see Rashi verse 8:4)] that the ark came to rest [on land]. Hence, you have learnt that the ark must have been sunken eleven cubits deep into the water [since while the waters were still at a level of eleven cubits above the mountaintops, the ark came to rest] upon those mountaintops (Bereishit Rabbah 33:7). (5) In the tenth [month] ...

רש"י

הרי ל"ב, ושָׁבַט וְאָדָר וְנִסָּן וְאֵיָר – קי"ח, הרי ק"ג:
(ד) בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי. סִיּוֹן, וְהוּא שְׁבִיעִי לְכַסְלוֹ שְׁבוּ
פְּסָקוֹ הַגְּשָׁמִים: בְּשַׁבְעָה עָשָׂר יוֹם. מִכָּאן, אֵתָּה
לְמַד שֶׁהֵיטָח הַתֵּבָה מִשְׁקַעַת בְּמִים י"א אַמָּה, שֶׁהָרִי
כְּתִיב: "בְּעֲשִׂירִי בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ נִרְאוּ רָאשֵׁי הַהָרִים",
זֶה אֵב שֶׁהוּא עֲשִׂירִי לְמַרְחֲשׁוֹן לְיַרְדֵּית גְּשָׁמִים, וְהֵם
הָיוּ גְבוּהִים עַל הַהָרִים חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה, וְחִסְרוּ
מִיּוֹם אֶחָד בְּסִיּוֹן עַד אֶחָד בְּאָב חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה
לְשָׁשִׁים יוֹם, הָרִי אַמָּה ל'ד' יָמִים, נִמְצָא שְׁבִי"ו בְּסִיּוֹן
לֹא חִסְרוּ הַמַּיִם אֶלֶּא ד' אַמּוֹת, וְנִחַח הַתֵּבָה לְיוֹם
הַמְּחָרָת, לְמַדָּת, שֶׁהֵיטָח מִשְׁקַעַת י"א אַמָּה בְּמִים
שְׁעַל רָאשֵׁי הַהָרִים: (ה) בְּעֲשִׂירִי וְגו' נִרְאוּ רָאשֵׁי

אתחזיאו רישי טוריא: ו והיה
מסוף ארבעין יומין ופתח נח

נראו ראשי ההרים: ו ויהי מקץ ארבעים

[month], on the first of the month, the mountaintops appeared. (6) And it was,

RASHI

the mountaintops appeared — *This was the month of Av, which was the tenth month after the rains commenced in Marcheshvan.*

[Now Rashi proves that here Scripture must be speaking of the tenth month after the commencement of the rains, rather than the tenth month after the cessation of the rains.]

For if you would suggest that it [the month referred to here in our verse] is Ellul, being the tenth month after the cessation of the rains in Kislev, just in the same manner that we say the seventh month is Sivan, (see Rashi in previous verse) being the seventh month after the cessation [of the rains] — it is impossible to suggest this. [Rashi now proceeds to prove that the “seventh month” stated in the previous verse must be

calculated from the cessation of the rains, while the “tenth month” stated here must be calculated from the commencement of the rains.] It is clear that the “seventh month” [stated in the previous verse] must be calculated only from the **cessation** [of the rains], for [it has already been shown (see Rashi 8:3) that] the forty-day period of rainfall and the one-hundred-and-fifty day period of the waters strengthening, lasted up until the first of Sivan; so if you submit that the “seventh month” [stated in the previous verse] be calculated from the **commencement** [of the rainfall], then it would not result in the month of Sivan. And as far as the “tenth month” [stated in our verse here], this must indeed only be calculated from the **commencement** [of the rainfall rather than from the **cessation** of the rainfall. And why is this so?] Well, if you calculate [the tenth month] from the **cessation** [of the rainfall], resulting in the month of Ellul, the verse (13 below), “in the first [month of the year], on the first of the month, the waters dried from upon the earth” would not make sense. For it was at the end of the forty-day period, when the mountaintops appeared, that Noach cast off the raven (see verse 6) [i.e., he cast it off on the fortieth day from when the mountaintops appeared; add to these thirty-nine complete days,] the twenty-one days [i.e., three lots of seven days] he waited [before each time] he sent off the dove; this totals sixty days from the time the mountaintops appeared until the surface of the ground dried up. Thus, if you were to submit that [the mountaintops] appeared in Ellul, it would mean that the ground dried up [sixty days later, namely] in MarCheshvan. And yet Scripture (verse 13 below) calls [the month in which the

ההרים. זה אב, שהוא עשירי למרחשון שהתחיל הגשם, ואם תאמר הוא אלול, ועשירי לבסלול שפסק הגשם. בשם שאתה אומר: “בחדש השביעי”, סיון והוא שביעי להפסקה, אי אפשר לומר כן, על כרחך, שביעי אי אתה מונה אלא להפסקה, שהרי לא כלו ארבעים יום של ירידת גשמים, ומאזה וחסמים יום של תגברת המים עד אחד בסיון, ואם אתה אומר שביעי לירידה, אין זה סיון, והעשירי אי אפשר למנות אלא לירידה, שאם אתה אומר להפסקה, והוא אלול, אי אתה מוציא “בראשון באחד לחדש חרבו המים מעל הארץ”, שהרי מקץ ארבעים, משנראו ראשי ההרים, שלח את העורב, וכ”א יום הוחיל בשליחות היונה, הרי ששים יום משנראו ראשי ההרים עד שחרבו פני האדמה. ואם תאמר באלול נראו, נמצא שחרבו במרחשון והוא קורא אותו ראשון ואין זה אלא תשרי, שהוא

רש"י

יִתְּ פִּנּוֹת תַּבּוּתָא דִּי עֶבֶד:
 ז וְשִׁלַּח יִתְּ עֶרְבָא וּנְפִק מִפִּק
 וְתִיב עַד דִּיבִישׁוּ מֵיָא מֵעַל
 אֶרְעָא: ח וְשִׁלַּח יִתְּ יוֹנָה

יּוֹם וַיִּפְתַּח נֹחַ אֶת־חַלּוֹן הַתֵּבָה אֲשֶׁר עָשָׂה:
 ז וַיִּשְׁלַח אֶת־הָעֶרֶב וַיֵּצֵא יְצוּא וְשׁוֹב עַד־
 יְבִשַׁת הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ: ח וַיִּשְׁלַח אֶת־

at the end of forty days, that Noach opened the ark's window that he had made. (7) And he cast off the raven, which kept on going away and coming back, until the waters were dried up from upon the earth. (8) He then cast off the dove from

RASHI

ground dried up,] “the first [month of the year]” [which is certainly not MarCheshvan, but rather] this is none other than Tishrei, the first month of the creation of the world, or [even] according to Rabbi Yehoshua, it is Nissan (Bereishit Rabbah 33:7). (6) At the end of forty days — [Scripture here is not referring to forty days after the ark came to rest, but rather, forty days] from when the mountaintops appeared [i.e., this verse is to be read as a chronological continuation of the previous verse]. [Noach opened] the ark's window that he had made — for

illumination. And this is not [referring to] the opening to the ark, made for entry and exit. (7) Kept on going away and coming back — [The raven] flew around, encircling the ark, and did not go on its mission, because it was suspicious of Noach regarding its mate, as we have learnt in the aggadah of [the chapter in Tractate Sanhedrin called] Cheilek (Sanhedrin 108b). עד יבשת המים — The plain meaning is as we understand it [namely, “until the waters were dried up”]. However, there is a Midrashic explanation, as follows: The raven was designated for another mission [as well], namely, [to bring food] when the rains stopped at the time of Eliyahu, as the verse says (I Kings 17:6), “And the ravens would bring him bread and meat” [hence the allusion here, “And he cast off the raven ... the waters were dried up” to the drought in the days of Eliyahu] (see Bereishit Rabbah 33:5). (8) He then cast off the dove — i.e., after [waiting] seven days, for it is written (verse 10 below), “And he waited yet another seven days” — [but before this it is not explicitly written regarding any first lot of seven days:] from here, we see that he had also waited seven days before the first time [he sent off the dove. Thus, Noach waited three lots of seven days associated with sending off the dove: Before the first time (here), the second time (verse 10) and the third time (verse 12), totalling twenty-one days (see Rashi verse 5 above)]. וישלח — This word [is not in the kal,

רש"י

ראשון לבריאת עולם, ולרבי יהושע הוא ניסן: (ו) מקץ ארבעים יום. משנרא ראשי ההרים: את חלון התבה אשר עשה. לצרה, ולא זה פתח התבה העשוי לביאה ויצאה: (ז) יצוא ושוב. הולך ומקיף סביבות התבה ולא הלך בשליחותו, שהיה חושדו על פת זוגו, כמו ששינונו באגדת חלק: עד יבשת המים. פשוטו כמשמעו, אבל מדרש אגדה: מוכן היה העורב לשליחות אחרת, בעצירת גשמים בימי אליהו, שנאמר: “העורבים מביאים לו לחם ובשר”: (ח) וישלח את־היונה. לסוף ז' ימים, שהרי כתיב: “ויחל עוד שבעת ימים אחרים”. מכלל זה, אתה למד שאף בראשונה הוחיל ז' ימים: וישלח.

מְלוֹתֶיהָ לְמַחְזֵי הַקְּלִיאוּ מֵיָא
 מֵעַל אֲפֵי אֲרָעָא: ט וְלֹא
 אֲשַׁכַּחַת יוֹנָה מְנוּחַ לְפָרֶסֶת
 רַגְלָהּ וְתַבַּת לְוֹתֶיהָ לְתַבּוּתָא
 אֲרִי מֵיָא עַל אֲפֵי כָל אֲרָעָא
 וְאוֹשִׁיט יְדֵיהָ וְנֹסְבָה וְאֲעִיל
 יְתֵהּ לְוֹתֶיהָ לְתַבּוּתָא: י וְאוֹרִיךְ
 עוֹד שְׁבַעֵא יוֹמִין אַחֲרָנִין
 וְאוֹסִיף שְׁלַח יָת יוֹנָה מִן
 תַּבּוּתָא: יא וְאֵתַת לְוֹתֶיהָ יוֹנָה
 לְעֵדֵן רַמְשָׁא וְהָא טָרֵף זִיתָא
 תְּבִיר נְחִית בְּפּוּמָה וַיִּדַע נֹחַ

הַיּוֹנָה מֵאֵתוֹ לְרֹאוֹת הַקְּלוּ הַמַּיִם מֵעַל פְּנֵי
 הָאָדָמָה: ט וְלֹא־מִצָּאָה הַיּוֹנָה מְנוּחַ לְכַף־
 רַגְלָהּ וַתֵּשֶׁב אֵלָיו אֶל־הַתֵּבָה כִּי־מַיִם עַל־
 פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיִּקְחָהּ וַיָּבֵא
 אֵתָהּ אֵלָיו אֶל־הַתֵּבָה: י וַיַּחַל עוֹד שְׁבַעֵת
 יָמִים אַחֲרָיִם וַיִּסָּף שְׁלַח אֶת־הַיּוֹנָה מִן־
 הַתֵּבָה: יא וַתָּבֵא אֵלָיו הַיּוֹנָה לֵעֵת עֶרֶב
 וְהָיָה עָלֶיהָ־זֵית טָרֵף בְּפִיהָ וַיִּדַע נֹחַ כִּי־

him, to see if the waters had eased from upon the surface of the ground. (9) But the dove did not find any resting place for its feet, so it returned to him, to the ark, for there was water upon the surface of the entire earth. He sent out his hand and took it, bringing it towards him, into the ark. (10) And he waited yet another seven days. Then once again he cast off the dove from the ark. (11) And the dove came to him towards evening, and behold — in its mouth was an olive

RASHI

simple conjugation, and thus] does not mean “sending,” but rather [the word is in the piel, the intensive conjugation, and thus] means “casting off.” Noach cast off the dove so that it went on its way, and through this, Noach would discover whether the waters had eased, for if the dove would find a resting place, it would not return to him. (10) וַיַּחַל — [This word] has the meaning of “waiting,” similar to the verse (Job 29:21), “They listened to me and waited (ויחלו),” and many other examples in Scripture. (11) טָרֵף בְּפִיהָ — [literally, “in her mouth a plucked (olive leaf).” However, the feminine form is used here, since the word for dove, יוֹנָה, is feminine. But as far as the dove itself is concerned,] I say that it was a male. This is why we find that Scripture sometimes refers to it in the masculine form [because it was a male,] and sometimes in the feminine [because the term is in the feminine]. The term in Scripture for dove, יוֹנָה, is always in the feminine form, as in the verse (Song of Songs 5:12), “like doves (יונים) upon the streams of water, bathing” [where “bathing” is in the feminine form (רחצות)]; and (Ezekiel 7:16), “like the doves (יוני) of the valleys, all moaning” [where “moaning” is in the feminine form (המוות)]; and (Hoshea 7:11), “like a foolish dove (יונה)” [where “foolish” is in the feminine form (פּוֹתָה)]. טָרֵף — [means:] It had plucked off. And the Midrashic explanation is: [The word

רש"י

אין זה לשון שליחות, אלא לשון שלוח, שלחה ללכת לדרך, ובוזו יראה אם קלו המים, שאם תמצא מנוח, לא תשוב אליו: (י) וַיַּחַל. לשון המתנה, וכן (איוב, כט): “לי שמעו ויחלו”, והרבה יש במקרא: (יא) טָרֵף בְּפִיהָ. אומר אני שזכר הדי, לכן קוראו פעמים לשון זכר ופעמים לשון נקבה, לפי שכל יונה שבמקרא לשון נקבה, כמו (שיר השירים, ה): “כיונים על אפיקי מים רוחצות”, (יחזקאל, ז): “כיוני הגאיות בלם הומות”, (הושע, ז): “כיונה פותה: טָרֵף. חָטָף, ומדרש אגדה:

אֲרִי קָלִיאוּ מֵיָא מֵעַל אֲרָעָא:
 יב וְאוֹרִיךְ עוֹד שְׁבַעַה יוֹמִין
 אַחֲרָיִן וְשִׁלַּח יֵת יוֹנָה וְלֹא
 אוֹסִיפֵת לְמַתּוּב לְוֹתִיָּה עוֹד:
 יג וְהָיָה בַשָּׁמַיִת מֵאָה וְחֵד שְׁנַיִן
 בְּקִדְמָאָה בְּחֵד לִירְחָא נְגוּבוּ
 מֵיָא מֵעַל אֲרָעָא וְאֶעֱדִי נַח יֵת
 חוֹפָאָה דְּתַבּוּתָא וְחֵזָא וְהָא
 נְגוּבוּ אֲפִי אֲרָעָא: יד וּבִירְחָא
 תִּנְיָנָא בְּעֶשְׂרִין וְשִׁבְעָא יוֹמָא

קָלוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ: יב וַיִּפְחַל עוֹד
 שְׁבַעַת יָמִים אַחֲרָיִם וַיִּשְׁלַח אֶת־הַיּוֹנָה
 וְלֹא־יָסְפָה שׁוּב־אֵלָיו עוֹד: יג וַיְהִי בְּאַחַת
 וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת שָׁנָה בְּרֵאשׁוֹן בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ
 חָרְבוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ וַיִּסַּר נַח אֶת־
 מִכְסֵה הַתֶּבֶה וַיֵּרָא וְהִנֵּה חָרְבוּ פְּנֵי
 הָאָדָמָה: יד וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁנַיִ בְּשִׁבְעָה וְעֶשְׂרִים

leaf it had plucked off. Noach then knew that the waters had eased from upon the earth. (12) And he waited out yet another seven days. He then cast off the dove, and it never returned to him again. (13) And it was, in the six-hundred-and-first year [of Noach's life], in the first [month of the year], on the first of the month, the waters dried from upon the earth. Noach removed the covering of the ark and saw that, behold — the surface of the ground had begun to dry. (14) And by the second month, on the twenty-seventh day of the month, the earth had completely dried up.

RASHI

also] denotes “food.” Thus, our Rabbis have expounded that the word בִּפְיָה [“in its mouth,” alludes to the dove] saying something [with “its mouth.” And what did it say?] It said, “Rather that my food (טַרְף) be bitter as an olive but from the hand of the Holy One Blessed is He, than as sweet as honey and from the hands of mortals.” (see Sanhedrin 108b). (12) וַיִּפְחַל — [This word] has the same derivation as the word וַיַּחַל [“waited” (in verse 10)], except that וַיַּחַל is in the kal [the simple conjugation], while וַיִּפְחַל is in the hitpael [reflexive conjugation, i.e., a more emphasized form of the verb. Hence,] וַיַּחַל means “he waited,” and וַיִּפְחַל means “he waited it out” [i.e., with more patience]. (13) In the first [month of the year] — According to Rabbi Eliezer, this is the month of Tishrei, and according to Rabbi Yehoshua, it is Nissan (Rosh Hashanah 11b). חָרְבוּ — The ground became a sort of clay, for the upper surface hardened. (14) On the twenty-seventh [day of the month] — [the earth had completely dried up,] whereas the rains had started falling on the seventeenth day of the [preceding] second month. The eleven days [overlapping,] represent the difference whereby the solar year [with 365 days] is longer than the lunar year [which has 354 days].

רש"י

לְשׁוֹן מְזוֹן, וְדָרְשׁוּ (עַרְבוּיִן, יח): בְּפִיָּה, לְשׁוֹן מֵאֲמָר
 אֲמָרָה: יְהִיּוּ מְזוֹנֹתַי מְרוּרִין בּוֹיֵת בְּיַדוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ,
 בְּרוּךְ הוּא, וְלֹא מֵתוֹקִין בְּדָבָר בְּיַדֵי בֶּשֶׁר וְדָם:
 (יב) וַיִּפְחַל. הוּא לְשׁוֹן וַיַּחַל, אֲלֹא שָׁהָה לְשׁוֹן וַיַּפְעַל
 וְזֶה לְשׁוֹן וַיַּתְּפַעַל: וַיַּחַל, וַיִּתְּמַן, וַיִּפְחַל, וַיִּתְּמַן:
 (יג) בְּרֵאשׁוֹן. לְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר הוּא תִּשְׁרֵי, וְלְרַבִּי
 יְהוֹשֻׁעַ הוּא נִסָּן (רֵאשׁ הַשָּׁנָה, יב): חָרְבוּ. נַעֲשֶׂה
 כְּמִין טִיט, שֶׁקָּרְמוּ פְּנִיָּה שֶׁל מֵעֵלָה: (יד) בְּשִׁבְעָה
 וְעֶשְׂרִים. וַיִּרְדְּתָן בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁנַיִ בִּי"ז, אֵלּוּ י"א יָמִים
 שֶׁחֲמָה יִתְּרָה עַל הַלְּבָנָה, שֶׁמִּשְׁפֵּט דּוֹר הַמְּבּוּל

לִירְחָא יְבִישַׁת אֲרָעָא:

יּוֹם לַחֲדָשׁ יְבִשָׁה הָאָרֶץ: ס

RASHI

רש"י

I.e., the sentence imposed upon the generation of the Flood lasted a complete [solar] year (Bereishit Rabbah 33:7). יבשה — [means: The earth] became hard, back to its normal state [as opposed to the term חרבו in the previous verse, which signified only a partial drying of the ground (see Rashi there)].

NOACH FOR FRIDAY

נח ליום ששי

טו ומליל יי עם נח למימר:
 טז פוק מן תבותא את ואתתך
 ובנך ונשי בנך עמך: יז כל
 חיתא דעמך מכל בשרא
 בעופא ובבעירא ובכל רחשא
 דרחש על ארעא אפיק עמך
 ויתילדון בארעא ויפשוון
 ויסגון על ארעא: יח ונפק נח
 ובנוהי ואתתיה ונשי בנוהי
 עמיה: יט כל חיתא כל רחשא

רביעי טו וידבר אלהים אל-נח לאמר: טז צא
 מן-התבה אתה ואשתך ובניך ונשי-בניך
 אתך: יז כל-החיה אשר-אתך מכל-בשר
 בעוף ובבהמה ובכל-הרמש הרמש על-
 הארץ הוצא (היצי קרי) אתך ושרצו בארץ ופרו
 ורבו על-הארץ: יח ויצא-נח ובניו ואשתו
 ונשי-בניו אתו: יט כל-החיה כל-הרמש

(15) And God spoke to Noach, saying: (16) Go out of the ark — you, along with your wife, your sons and your sons' wives. (17) Every living being that is with you from all flesh, of birds, animals and every moving creature that crawls upon the earth — order them to go out, that they may teem upon the earth, and be fruitful and multiply on the earth. (18) And Noach went out, along with his sons, his wife and his sons' wives. (19) Every living being, every crawling creature and

RASHI

רש"י

(16) **You, along with your wife** — Husband and wife [are mentioned together, as opposed to verse 7:7 above (see Rashi there)]. At this juncture, God permitted them [once again] to have relations (Bereishit Rabbah 34:8). (17) **הוצא** — [This word is] written as הוצא [meaning, “order them to go out”], while it is to be read as היצא [meaning, “cause that they go out by themselves”] (Bereishit Rabbah 34:8). [Here, both meanings of the word were included in God's command to Noach, as follows:] היצא — tell them to go out; however, הוצא — if they refuse to go out, then take them out yourself. **That they may teem upon the earth** — but not in the ark. This tells us that even the animals and birds were